

Parlament de benvinguda a la Mare de Déu de la Riera

Déu vos guard, Mare de Déu de la Riera, mai hagués pensat donar-vos la benvinguda amb veu alta en nom de tot el poble.

Ja ha passat un altre any, i ens tornem a trobar novament a la plaça de Sant Antoni. Som molts els borgencs i borgenques devots, que us rebem avui aquí, però també son molts els que no poden ser-hi, però que espiritualment també i són presents

Vos sabeu la importància que té per tots naltros el que ara estem fent. Aquest acte és el que més ens identifica com a poble. És el fet que ens diferencia dels altres pobles, ni millors ni pitjors, però segur que els veïns i veïnes de les Borges del Camp no seríem el mateix poble sense l'arribada de la Mare de Déu de la Riera del dia 7 de setembre.

Voldria parlar del passat de la festa, però sense oblidar-me del futur, perquè si vivim de la nostàlgia segur que aquest món que porta una velocitat endimoniada ens passarà per sobre i quedarem engolits pel materialisme que tot ho envolta.

Com molts borgencs i borgenques vaig néixer i créixer en una família que ja de petit em varen inculcar el sentit de pertinença al poble i a les seves tradicions i creences, i, la més important, la devoció a la Mare de Déu de la Riera, i això ho he portat com a lema tota la vida.

Són molts els anys que un darrere l'altre, he estat present com molts dels que avui estem aquí en aquesta festa, i al llarg dels anys he assistit amb més ho menys participació en les innovacions i canvis que el temps ha anat portant.

Les vivències personals de la festa, i més en un dia com avui, les porto a flor de pell. La primera que em ve a la memòria, o potser de tant sentir-la explicar així ho recordo, ja que era molt petit, és anar a l'ermita amb el pare per ajudar al delineant a prendre les mides per poder confeccionar els planells de la reconstrucció del vostre santuari.

Ja amb molta més claredat em veig a la sagristia, esperant a que el mossèn nomenés l'escolà que portaria la creu processional, doncs era la manera de poder anar el més a prop possible del diables.

I amb forta emoció recordo quan per fi vaig veure realitzada la meva il·lusió. Una il·lusió que m'havia perseguit de ben petit: el primer any que vaig poder anar a

tirar Carretillas, fent un gran esforç econòmic, per comprar-ne 25 o 30, més les poques que l'Ajuntament ens regalava.

Deixeu-me que m'esplaiï una mica amb el ball de diables del qual n'hem d'estar tots orgullosos, doncs és un dels més antics de Catalunya, amb particularitats que ens defineixen, amb una continuïtat ininterrompuda i un sentit teatral-religiós com és la lluita del bé contra el mal.

Per això voldria poder fer un petit homenatge al nostres avantpassats, aquells que en temps de moltes penúries el varen tirar endavant, alguns anys només amb 6 o 8 diables, per evitar perdre la tradició, ben diferent dels 50 o 60 que hi ha avui aquí, i de les 5000 Carretillas que es tiraran, aprofito ara per felicitar-los. Uns diables amb els que em sento identificat, que no tan sols han sabut mantenir la tradició que a més a més l'han millorat.

Vull recordar també, que des de l'any 1958 l'alcalde fa entrega de la vara de comandament a la Mare de Déu nomenant-la alcaldessa d'honor. Va ser un acord pres per l'ajuntament l'any 1957. Aquest és un moment molt significatiu per tots els que han tingut aquest honor. Recordo el que em deia un dels nostres alcaldes, amb qui em sentia molt a prop, em va dir: "és el moment en que sento més el pes de la responsabilitat del càrrec".

Per a mi, aquest acte sobrepassa el sentit religiós, portant-nos a prescindir d'ideologies i espiritualitats, presentant-vos a Vós, Mare de Déu, com a símbol del poble, tant pels que creiem, com pels menys creient i inclús pels descreguts. Avui tots som aquí mostrant-vos tot el respecte que us mereixeu.

No puc continuar aquests comentaris de records sense parlar de la nostre Salve Regina del Mestre de Capella de la catedral de Barcelona en Sancho Marraco. No voldria equivocar-me si dic que deu ser a l'únic poble del món que és canta. Sembla ser que fou a principis del segle vint que és va començar a cantar a les Borges, i sense interrupcions s'ha cantat fins ara. I quan el Cor Parroquial la interpreta, les emocions i sentiments ens afloren des del fons del cor a tots els que l'escoltem.

L'arribada sempre s'ha fet aquí a l'antiga entrada al poble, el Pont de l'Oriol i plaça de Sant Antoni. Excepte l'any 1968 amb motiu de la celebració del Cinquantenari de la Coronació Canònica, que es traslladà a la Plaça de la Font, i tampoc els dos anys que per la malaurada pandèmia, seguint les normes sanitàries, l'Ajuntament i la Parròquia decidiren amb molt bon criteri rectificar

la celebració, però sense deixar de fer la tradicional arribada amb tot els seu seguici.

He d'anar acabant amb els records, que els podria allargar fins l'infinit: castells de focs, tàlem, tabernacle, flors, centenaris i tot el que vulgueu. Però el que sí que no vull és deixar de recordar l'arribada de l'any 1969. La imatge del segle XIII totalment restaurada, va fer la seva entrada al poble per primera vegada sense el revestiment que durant segles havia fet que molts borgencs i borgenques no fossin conscients del la joia que s'amagava sota tota aquella vestimenta que tan sols ens deixava veure les cares de la Mare de Déu i el Jesuset.

Fou una decisió que no va estar exempta de polèmica, doncs era trencar amb segles de tradició, però sols va ser entrar la imatge pel Pont de l'Oriol, que les expressions de les cares que estaven expectants van canviar mostrant tots els presents un goig i satisfacció que els responsables de la decisió, alcalde i rector varen respirar tranquils acabant de cop amb la polèmica.

Acabats ja els records, ara solament ens falta que aquesta tradició tan nostre i com a mínim bicentenària, la sapiguem transmetre, mantenir, i continuar, i això ho farem si tots els borgencs i borgenques som conscients del llegat que els nostres avantpassats ens han deixat. Amb els anys la millorarem si no renunciem a l'essència de la festa, i tenim present que l'arribada tindrà continuïtat si mantenim la devoció a la Mare de Déu, sense aquesta devoció la festa no té sentit. Vull ser i soc optimista i estic segur que les noves generacions així ho entendran.

Deixeu-me acabar dirigint-me ja només a Vós, Mare de Déu de la Riera, com a cristià i devot de la vostra advocació .

En primer lloc donar-vos gràcies. Gràcies en nom del poble i dels devots pels favors que rebem de Vos

I després demanar-vos que tal com diem en els vostres goigs, "Sigueu la nostra mitjancera davant de Crist Nostre Senyor". I així com ho cantem, intercediu per tots naltros perquè el vostre Fill infongui en els homes i dones d'aquest món la bondat i allunyi la maldat i les guerres. Que els homes de bona voluntat promoguin la pau i igualtat entre les persones, que els rics siguin menys rics i els pobres menys pobres, que tothom pugui viure amb dignitat, que els nostres mars no siguin un cementiri dels més pobres, i tots puguem viure dignament a la nostra terra, i que els que hagin d'anar a buscar una nova vida fora de casa seva, siguin rebuts com a persones lliures i que aquestes persones s'incorporin

al seu nou lloc amb tots els seus drets, i també –perquè no dir-ho- amb totes les seves obligacions.

I ara deixeu que concreti més aquesta sol·licitud de la vostre intercessió, demanar-vos tal com us preguem en la vostre novena que “ompliu les mines d’aigua i els esperits de fe”. Feu que s’acabi aquesta sequera que tot ho envolta i que ens deixa sense un dels bens materials més preuats com es l’aigua.

Us prego per tots naltros, en primer lloc pels infants i els joves, que junt amb Vós trobin el nord de la seva vida, per totes les famílies, i sobretots per les persones més grans i els malalts, que des de casa hospitals o residències els hi doneu les forces que necessiten per portar amb dignitat les seves malalties.

Pels nostres dirigents de les Borges, que condueixin el poble amb concòrdia i benestar, i pel nostre país que sapiguem trobar els camins de llibertat amb harmonia amb tots els altres pobles de la terra.

I que les guspies de les Carretillas calin ben endins dels nostres cors

Mare de Déu de la Riera finalitzo aquesta salutació amb l’última estrofa dels versos que l’avi Salvador Aymamí i Pí, us va dedicar en el dia de la vostra tornada al santuari després de la reconstrucció tan històrica amb la que aquest poble us va obsequiar l’any 1954.

Acte de entregar-vos l’ermita,
acte sublim, corprenedor,
acte de felicitat infinita
que de goig ens plora el cor,
davant vostre teniu Maria
infinatat de fidels,
demanat sigueu sa guia
del camí dret que va el cel.

Les Borges del Camp 7 de setembre de 2023

Anton Vilà i Pàmies

